

szépirodalmi és társadalmi képes hetilap

Alapította: Dr. Dobay István.

Előfizetési ár: Negyedévre K 150.—, egyes szám K 15.—, Bécsben 50 osztrák korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest IV., Muzeum-körut 1. IV. em. Tel.: József 55-40. Hivatalos órák 10-1-ig.

Széchenyi-kultusz.

A nagy arányokban készülő Széchenyi-hét s annak megnyitó ünnepe, a Széchenyi-bál iránt a remélnél is hatalmasabb érdeklődés nyilvánul meg országszerte. A Széchenyi-Szövetségben felvetett eszme: a Széchenyi-kultusznak a legszebb, a leghazafiasabb eszközökkel való újjáélesztése, mindenütt élénk visszhangra talált. Széchenyi István emléke az egyetlen fix pont ma, amely körül a pártoskodás hangja elnémul, az egyetlen memento, melyre még hallgat a magyar, — az utolsó magyar szentség, melyet sértetlenül megőrizni mindnyájunk kötelessége.

A Széchenyi-ünnepségek sorát az Országos Kaszinóban a Széchenyi István asztaltársaság által december 29-én rendezett lakoma nyitotta meg.

Az ünnepi szónok, Rákosi Jenő nagyszabásu beszédéből a következő gyönyörű részletet ragadjuk ki:

»A Társaságnak egyik célja, hogy fiatalembereket küld ki a külföldre, hogy elsajátítva annak szokásait, kiművelve kerüljenek haza és tudásban meggazdagodva álljanak az ország szolgálatába. Ez a szándék megegyezik Széchenyi pályájának kezdetével. Széchenyit az terelte apostoli útjára, hogy bejárva a külföldet, elbusult hazája elmaradottságán. Hetekig töprengett Széchenyi, hogy vállalkozzék-e, hogy merjen-e hozzáfogni ahhoz, hogy tetszhalottként tespedő nemzetét álmából felrázza, vagy pedig hagyja öntudatlanul az enyészetbe sülyedni.

Milyen lehetett az a nemzet, amely Széchenyi elméjében ilyen gondolatokat támasztott? A Széchenyi előtti két században a legsiralmasabb helyzetben volt az ország. Az osztrák császárság rendszeres munkával szedte el az országtól mindazt, ami egy nemzetet nemzetté, egy államot állammá tesz. Elvette a kereskedelmet, az ipart, a katonaságot, a pénzügyeket, úgy hogy a nemzetnek nem maradt egyebe, mint alkotmánya és a nemesség privilégiumai. A nemzet olyan tétlenségbe sülyedt ezáltal, hogy a maga boldogságában azt az axiómát teremtette, hogy extra Hungariam non est vita, si est vita non est ita és ha egy nemzetes asszony seprűvel kezében kiállt a porta küszöbére, akkor oda senki a világon be nem tehetette a lábát. Anyagiakkal bőven el voltak látva, a szellemi szükségleteket pedig kielégítette a lőcsei kalendárium.

Mária Terézia a főnemességet Bécsbe telepítette, ahol össze-vissza házasította az osztrák arisztokráciával. Majd a középosztályra vetette ki hálóját és a gentry

számára megalapította Bécsben a magyar gárdát. Azonban a magyar legényeket nem kápráztatta el a bécsi udvari élet fénye és összeverődve, azon busultak, hogy hazájukban milyen nagy a sötétség a bécsi viszonyok világosságához képest. Irni és fordítani kezdtek különösebb írói talentum nélkül és megkezdődött a tüzes ébresztés korszaka, a Bessenyei-irodalom korszaka. A nemzet azonban még nem ébredt föl. Kazinczy, Csokonai, Kisfaludy, Berzsenyi, külön-külön dolgoztak és műveik kiadására egyes főúri udvarok kegyét keresték. Akadtak ugyan már fiatal legények, lányok, akik színjátszásra vállalkoztak, azonban Fehérvárról Kolozsvárra vetődtek, anélkül, hogy Pesten talajra tudtak volna találni a bécsi udvar által támogatott német színház mellett. Ez még nem volt irodalom és nem volt színészet és Széchenyi ezt a sivárságot látva, megrázta nemzete üstökét, hogy az új életre keljen.

Nemcsak a háboruban kell vezér, hanem a társadalmi hadjáratokban is. És Széchenyi hadjárata tisztára társadalmi hadjárat volt.

És a politikai csatát csak a megnyert gazdasági csata után akarta megvívni. Az Akadémia, az alagut, a Lánchid, a dunai hajózás, a Tisza és a Vaskapu szabályozása, a löverseny, a Nemzeti Kaszinó, mind taktikai eredmények, amelyek mögött az a stratégia áll, hogy fővárost adjon ennek az országnak, mert a főváros a szive a nemzetnek. Megalakult az Aurora és ez jelenti tulajdonképpen az irodalom kezdetét és megalakult a Nemzeti Színház, amely a színészet kezdete. Ebből a fővárosból indult ki az az aspiráció, hogy a nemzet végül nemzet legyen. A fölébredt szellem földszitette ezt a fővárost és mint Bécsben minden iskolát, akadémiát, szobrot, emléket a császár állított föl, nálunk sem a király, sem a császár nem tett semmit, hanem egyedül a nemzet csinálta azt, ami van.

Most a háboru katasztrófái és a legfőbb katasztrófa: a béke után bele kell fogódnunk a múlt század hagyományába. Nagy alkotások, nagy tervek és vállalatok erőszakolása nem idevaló, de ha minden ember és minden társaság megteszi kötelességét, akkor új élet indulhat. Ha azonban az egyesek nem teszik meg kötelességüket, úgy összeomlik minden. Ez a társaság pallérozódni küld ki ifjakat a külföldre. Ifjaink Mátyás korában Páduába mentek, a reformáció idején a külföldre jártak teológiát tanulni és a módosabb családok

Reiman

V., Gizella-tér 3

Auto

KOSZTEBITZ KÁLMÁN

Parfüm és
kozmetika

Budapest, V., Dorottya-utca 12.

különlegességei

ma is odaküldik gyermekeiket, azonban a tapasztalás azt mutatja, hogy ez a terv alapos megfontolást kíván. Ma más a helyzet, mint volt a múltban. Ma nem történhetik a világon olyasmi, ami a telefon, telegráf és az újságok révén huszonnégy órán belül ne kerülne mindenki tudomására. Ifjainknak a könyvek gyors terjedése révén módjukban áll, hogy pontosan értesüljenek a technikai, politikai, esztétikai és bölcséleti kérdések legújabb fejleményeiről. S ha egy ifju kimegy, csak az az előnye, hogy személyesen van idegen hatásoknak kitéve, idegen nyelvet, modort és szokást tanul, ami egyuttal a kényes része is a dolognak. Mert ismételt példákön lehet látni, hogyha ifjaink nem a nemzeti élet benyomásával mennek a külföldre, akkor ott künn énjükből kivette a magyar vonásokat, idegen lelki anyaggal telnek meg.

Szép és üdvös gondolat, hogy arra való ifjakat külföldre küldjünk, oda, ahol a nemzeti élet kongruál a magyarral, hogy ott megismerkedjenek a rokon géniusz alkotásaival, azonban csak talentumos ifjakat küldjünk ki, hogy azok tapasztalatokkal és tudással meggazdagodva térjenek haza. Kivánom, hogy az a szellem, amely a Társaságnak ezt a gondolatot sugallta, új eszméket termelve, tovább éljen az ország javára, mert sohasem volt az országnak minden fiára akkora szüksége, mint ma. Mindenkinek testvéreért és az országért kell magát fölládoznia és kivánom, hogy ez a Társaság példájával és munkájával hasonló gondolatokat váltson ki mindenütt a nemzet javára.

Székesfehérváron január 5-én rendeznek Augusztá kir. hercegasszony védősége mellett Széchenyi-bált, mely a vidék egyik legszebb farsangi ünnepe lesz.

A Széchenyi István asztaltársaság második összejövetelét a hónap utolsó csütörtökén, január 25-én tartják az Országos Kaszinóban. Az ünnepi szónok ezuttal is Magyarország egyik kimagasló egyénisége lesz.

S aztán, február 1-én következik a farsang nagy eseménye, a legszebb Magyar Vigasság, az Országos Széchenyi-Szövetség által rendezett Széchenyi-bál.

A Nemzeti Kaszinó hagyományosan szép, mindig országos jelentőségű februári lakomája fontosságban ezuttal még nagyobbra nő, adja Isten, hogy a választott szónok ünnepi szava szintén hozzájáruljon annak a belső magyar békének megteremtéséhez, melynek ápolását, a magyar erők összefogását, a közös nemzeti célok felé való lendítését Széchenyi István nagy terveinek mindig előfeltételül szabta.

Soha nem képezett nagyobb bünt a magyar erők szétforgácsolása mint manapság, soha nagyobb érdemet nem szerezhet magyar, mintha e csonka hazában békét teremt.

A Széchenyi-hetek méltó befejezése az Operaházban február közepe táján tervbe vett Széchenyi-Ünnepség lesz. Templommá avatjuk ez estén a magyar dalcsarnokot, pártoskodás nélkül ott lesz mindenki, aki magyar, egy kórusban fogja énekelni főúr, polgár, nemes, gazdag és szegény

Isten áldd meg a magyart! (D. I.)

A csutora meg a halál.

Irta Nyáry Andor.

Vasárnap volt.

Mise után az emberek összeverődtek a községháza előtti téren, meghallgatták a kisbíró dobolását, aztán rátértek a politikára. Sorba szedték az elmúlt eseményeket, nyugodt, megfontolt lassúsággal közölte mindenik a maga véleményét.

A királykérdés volt napirenden.

— Má én csak aszondom, — kezdte a szót István bácsi, — a kú nem esik le, ha fő nem dobják. Azonképpen a királ se gyűtt az országba annékü, hogy ne híták vóna.

— Én is aszondom, — bólintott Mihály bácsi, — mivehogy a királ is csak ember, ha mingyá fölséges ember is. Azt híni köllött.

József bácsi megszívta a pipáját, aztán a füst mögül kiszólt:

— Jó ember vót a'! A háborut se akarta.

A háboru szóra megmozdultak az emberek, mintha villamos áram hullámozott volna végig a tömegen.

— Ném ám, — pirult ki a nagybajuszu Móricz Márton, — mer a rácok agyarkottak. Azok csinyáták a háborut. Pusztútak vóna ott, ahun vannak.

Péter bácsi az oroszokat okozta, mivelhogy azok álltak a szerbek háta mögött.

Füstös György, aki valamelyest értett a külpolitikához, mert a háboru alatt az ezredes ur lovásza volt s ezen minőségben sok mindent hallott a tiszt uraktól, azon az alapon állt, hogy a háborut a franciák kezdték, hogy elvehessék a németektől Elzár-Lotafringiót.

— Bizony, — sóhajtott az öreg Istenes Antal, — mennyi vér hullott. Azt köllene kifordítani a bőribű, aki a nagy vérontást a világra hozta.

Erre már Kormos Nagy István is megszólalt:

— Azt ugyan hiába akarnátok kifordítani a bőribű. Mivehogy a vérontást nem a francia csinyáta, de meg a rác se, meg még az orosz se, hanem más valaki.

Az emberek elhallgattak, mindenki Kormos Nagy István felé fordult. Kormos Nagy Istvánnak ugyanis igen nagy tekintélye volt nemcsak a faluban, hanem a környéken is. Fiatal korában egy világjáró tudós szolgálja volt s amint mesélni szokta, még a Fekete tengert is látta. Bizonyoságképpen hozott is egy literes üveggel a vízből s ha a leányának levelet irt, abba mártogatta tollát, mert olyan fekete volt a vize, mint a tinta, írni lehetett vele!

Az emberek közelebb faroltak hozzá s mikor látták, hogy Kormos Nagy István kérdésre vár, Péter bácsi megszólalt:

— Hát ki csinyáta a háborut?

Kormos Nagy István összeráncolta a szemöldökét

— Én!

Az emberek összenéztek.

— Te?

— Bizony én!

Szőrmekabátok,

rókák és muffok szolid árban

Evetovics szücs

Erzsébet-tér 8. I. em.

Kárpitos- és asztalos-műbutorok

Somogyi Ede és Társa kárpitos és díszítőknél

Budapest, Belváros, Hajó-utca 8-10. Telefon 60-98.

Jogi vizsgáira

készüljön

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN

jogi szemináriumában
Budapest VI., Andrássy-ut 8.

— Miként?

Kormos Nagy István pipára gyujtott, hogy jobban menjen a szó, aztán nagyon szomorú arcot vágott, aztán beszélni kezdett:

— Nyóc évve ezelőtt, mikó a szőlőmet everte a jég, az egész termésem egy csutorára való bor vót. Busan ballagtam hazafelé. Mondok magamba: Ezt a csutora bort nem érdemes tartogatni, megiszom avva, akive legelősző esszetalálkozok... Hát amind baktatok, a hegyháton elejbém toppan egy öreg ember. Aggy Isten! — köszönt rám. — ... Aggy Isten kenek is! — köszönök vissza. — Kicsoda ke? Aszongya, hogy ü Teremtő. — Nó, — mondok, — akkó kenek nem adok a borombú, mér nem adott többet. Avva odébb átam.

A fordulóná szembe gyűtt velem egy török sipkás, majomforma ember. — Jó napot! — billent a sipkáján. — Kenek is! — bólintok vissza. — Kicsoda ke? Aszongya, hogy ü a zördög; nó, — mondok, — neked meg éppen nem adok a borombú, mert te vitted el a termést.

Megint tovább ballagtam. Mikó befordútam az uccába, valaki megrántotta a ködmenem sarkát: Jó napot komám! — szót nevetve. — Kicsoda ke? — mondok — hogy ujan barátságos? Aszongya: Ü a halál. — Nó — örütem meg, — evve megiszom a boromat. Mivehogy a halál igasságos, mindenkinek egyformán mér. Kinyitottam a kapuajtót, oszt bemutattam az udvarra:

— Tessék halál ur!

Bementünk a szobába, leültünk az aszta mellé, oszt eliddegátunk a csutorábú.

— Jó kis bor, — csettintett a halál a nyevive.

— Jó, — mondok, — csak kevés... Hát a ke termése mijezen vót az idén?

— Ne is beszéljünk rula, — legyintett szomoruan a halál, — életlen a kaszám, oszt fárott is vagyok. A világ kezdete uta nem pihentem. Jó vóna egy kis pihenés.

— Hát ami azt illeti, — mosologtam rá, — fura mestersége van kenek. Embert arat.

Oszt megkérdeztem tüle, hogy miként veszi ki az emberbül a lelket.

A halál nagyot nevetett:

— Az a legkönyebb mesterség. Belebujok az emberbe, oszt kitolom belüle a lelket, mind a tolófánkot.

Nem igen hittem.

— A kicsibe is belebujik? — kérdeztem kételkedve.

— Hát persze, — nevetett a halál. — Bele tudok én bujni akkora likba is, mind egy babszem.

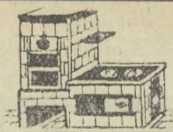
— Nó, — csóvátam meg a fejem. — Azt má nem hiszem e'.

Hirtelen eszembe jutott valami, oszt rámutattam a csutorára:

Kálazdy Nővérek művirág- és díszítő-modellek és különlegességek készítése és raktára
Budapest, IV., (Kigyó-tér) Apponyi-tér 1.

Verebes Károly és Társa
műbutor- és faárugyára r.-t.

Mű- és antik butorok nagy választékban
IV., Váci-utca 11/B. Telefon: 140—23.

Börcsök Mihály

Takaréktűzhely-készítő, lakatosmester
Budapest, IX., Rákos-utca 6.
Telefon: József 124—65.

— Ha belebujik ke ebbe a csutorába, akkó ehiszem a szavát.

A halál kéccé se mondatta magának, hirtelen megnyulott, mind a füst, oszt behuzódott a csutorába, a hátát nekivetette a csutora falának, oszt — mive igen fárott vót, — oszt igen jó esett a hátának a csutora hős fala, eszunnyatt benne. Én is elámosottam, bóbiskútam egyet, oszt mikorára fölébrettem, efeledkeztem a halálrú, a csutora száját bedugtam, oszt a csutorát fölakasztottam a komorába a szegre. Mondok, szüretig ugy se lesz rá szükség.

A csutora egy egész esztendeig lógott a szegen. A másik esztendőbe aszongya az asszony:

— Hozhatna ke egy kis bort a pincébü? Megkivántom.

Leakasztottam a csutorát a szegrú, hogy ölöget tegyek az asszony kívánságának, oszt mikó a dugót kihuztam, hogy mondok, megszagulom a csutora bezejit, hogy nincs-e ecetes szaga, hát még a lélekzetem is elát.

tarcali Dell'Adamí Géza vezérkari százados és felesége Lackievitz Felícia.

Női kalapok
elsőrendű anyag
kiváló finom izlés

Brachfeld

Kigyó-utca 5.
Klotild-palota
Váci-u. sarkán

Báró Huszár Ilona állandó képkiallítása
IV., Piarista-utca 5

— Hú a mindenit!

A halál kiugrott a csutorábu, nagyot kurjantott,
oszt elkezdett táncolni, mind a forgószél:

— Tyuhaj! — verdeste esze a bokáját. — Kipihentem magam. Most oszt kedvembe vagyok. Lesz aratás!

Lekapta a szegrú a kaszámot, oszt futóra!

— Megájjon ke! — kiátottam utána ijetten, de biz a halál eszalatt, hogy azuta se látom. A következő héten oszt kiütött a háboru.

Kormos Nagy István az emberek felé fordult:

— Hát mostmá ehizik-e ketek, hogy én csinyátom a háborut:

Péter bácsi elnevette magát:

— Ámottad te ezt!

Kormos Nagy István szeme megvillant:

— Mér? Tán nem hiszed e'?

— Nem ám! Mer a' nem igaz!

— Igassága van! — bölintott mérgesen Kormos Nagy István. — A háborut ujanok csinyáták, akik ráérték, oszt kipihenték magukat, mind a halál a csutorába.

Mégegyszer végignézett a tömegben, aztán kemény lépésekkel megindult a falu felé.

kehidai és tárnoki Deák Alice.

Szigeti műterem felvétele.

The City Perfumery IV., Eskü-ut 5
(Klotild-palota.)
Bel- és külföldi illatszerek és piperecikkek.

FÉRIFIBÁNAT.

Már rég velem jár, el se válhat,
Az utitársam lett a bánat.
Anyámtól kaptam, áldom érte,
Egyszer szemembe belenezte.

Az ajkamon bár gyakran érzem,
Hogy keserű lett már a mézsem.
Az anyámat ezért is áldom.
Csókjának íze ez a számon.

Ha sirok, nem hull már a könnyem.
S a jajt is elfelejtem könnyen.
Könnytelen sírás — férifibánat.
Átkozom-áldom az anyámat.

SIMÁNDI BÉLA.

HALOTT ANYA ARCKÉPE.

Térdelve ferd a homlokot,
mely behavazta életét.
Hattyu havára forradást,
a pajkos gyermek bélyegét.

Lendits ecsetet, lázadón:
felnyitni két lezárt szemet.
Tündöklő tükrét csillagoknak.
Távozó tavaszt. Ünnepet.

Színezzed úgy: réámtelint,
titoksejtően, édesen.
Fekete tóra holdsugárt hints.
Hajnal derengjen, könyesen.

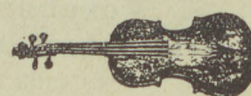
A szája vérző vonala
mesélő, mély mosolyba hull,
bús arca halvány bársonyát
színezzed árnyéktalanul.

Büvöld fel nyugvó, szép nyakát.
Elhangzott szavak hangszere.
Takard sötét selyemmel el,
a nap tüze ne lepje be.

Keze, két kihült szent virág
vár. Elmerengve. Csüggeteg.
Övezze gögös árvaság.
Illat és csönd . . . ha festheted.

Háttérnek, tedd a végtelent,
szivem sikoltó bíborát,
s a gyászfekete haj fölé
térdelve ferd: a glóriát.

CSANÁD BLANKA.

Budapesti szanatóriumok és gyógyintézetek:

SOVÁNYITÁS

(veszélytelen, üdítő)

a dr. Reich Miklós-féle ZANDER
gyógyintézetben, IV., Semmelweis-
utca 2. Tel.: József 4—12.

Sebészeti, Szülészeti, Nőgyógyászati és Urológiai osztályok

a Dr. PAJOR-SANATORIUMBAN

Budapest, VIII., Vas-utca 17.

Bőrgyógyítás és orvosi kozmetika

Dr. Justus kórh. főorvos intézete, IV., Ferenc József-rakpart 26.

Dr. Jakab - féle Liget-szanatórium

VI., Nagy János-u. (Benczur-u.) 47, diagnosztikus, diétás gyógyintézet.

Dr. Jutassy József egészség-tan-tanár Kozmetikai Gyógyintézet

30 év óta kizárólag bőrszépítéssel foglalkozik. Kozmetikai gyártmányai közismertek és keresettek.

Prospektus zárt borítékban **ingyen**.

DAJKA-

intézet. Hosszabb ideig megfigyelt bennlakó VI., Szív-u. 69. egészséges és vérrevizsgált bőtejű dadák
Telefon: 93—22. felett állandóan rendelkezik az orvosi

A Társaság

A Társaság felelős szerkesztője hétfőn, kedden és szerdán d. e. 11-től 1-ig található a szerkesztőségben (IV., Múzeum-körút 1, IV.).

Graciosa.

Az idei szenzációsnak ígérkező *Jogászbált* követő vasárnapon, január 8-án tartják meg a kaszinói őszi esték folytatásaképpen rendezett, bridge és táncokkal egybekötött első *Graciosa-délután*. A társaság színe-java, szereplő fiatalága ad egymásnak találkoztól e minden tekintetben kedélyesnek ígérkező vasárnapokon, melyeken a táncokat Csarada György, Dajkovich Ferenc, Damaszkín István, Gombár Tivadar, Haász Aladár és Reviczky György, a bridgeversenyeket Dajkovich Sándor, Lauber Dezső, Szabó Nándor és Szontagh Emil rendezik. Részvételi jegyek a névre szóló meghívó előmutatása és a kitett iv aláírása mellett az Országos Kaszinó huszárjánál válthatók. A farsang minden vasárnapján 5—8-ig rendezett egyes délutánok befejezése után a társaság részben a szomszédos Kovács E. M., részben az Országos Kaszinó éttermeiben lefoglalt asztalok mellett találkozik. Az eddigi előjegyzések szerint a rendezőségnek a következő családok részvételét helyezték kilátásba: Álgya Sándorék, Belitska Sándorék, Barcsay Andorék, Biró Pálék, Balogh Elemérék, Belatini-Braun Gézáék, Beretvács Farkasék, Bibó Kálmánék, Br. Bessenyei Györgyék, Nádasdi Baán Achillesék, Bárczy Istvánék, Drasche-Lázár Alfrédék, Dobránszky Bélák, Dombora Árpádék, Dajkovich Sándorék, Dobay Károlyék, Endródi Bélák, Éber Antalék, Fráter Emilék, Fráter Jenőék, Fernbach Péterék, Gombár

Szörme

Dán Testvérek

m. kir. udv. szücsök
V., Dorottya-u. 5—7.

Az ügyvédi és bírói vizsgára, az összes jogi alapvizsgákra és szigorlatokra úgy az egyetemeken, mint az összes jogakadémiákon, államszámviteli államvizsgára, pénzügyi fogalmazói és tanári paedagogiai vizsgára, a közgazdasági egyetem összes vizsgáira, a kettős könyvvitelre sikeresen és felelősséggel előkészítünk. Recapitulatio. **SZONTAGH-SZEMINÁRIUM** főiskolai előkészítő JEGYZETKÖLCSÖNZÉS.
BUDAPEST, IV., Váci-utca 51. szám. — SZEGED, Templom-tér 5. szám.

Tivadarné, Gáll Endréék, Gyurkovics Bélák, Gulya Lászlók, Hodossy Sándorék, Hedry Sándorék, Hertelendy Miklósék, Hammersberg Miklósék, Huszka Jenőék, Halász Lászlók, Hoor Károlyék, Jeszenszky Elemérék, Jármay Elemérék, Joannovits Sándorék, Kövess Bélák, özv. Kövess Györgyné, Kabos Ferencék, Kállay Zoltánék, Köpöcsy Elemérék, Br. Kétly Lászlók, Br. Kétly Károlyék, Karácsony Pálék, Kollerich Pálék, Karátson Antalék, Kállay Tamásék, Konkoly-Thege Gáborék, Karlovszky Bertalanék, Kelemen Mórécék, Leitner Ernőék, Ludvigh Gyulák, Máriaassy Andorék, Márffy-Mantuano Rezsők, Matkovics Béláné, Milos Györgyék, Magyar Lászlók, Markos Olivérék, Papp-Ragány Istvánék, Pekár Imréék, Purgly Emilék, Perczel Miklósék, Perczel Györgyék, Perczel Tiborék, Péchy Józsefék, Petzrik Jenőék, Rapach Richárdék, Radocza Jánosék, Röck Bélák, Sally Ivánék, Sibrik Sándorék, Szontagh Emilék, Szunyogh Gáborék, Szunyogh Pálék, Szmracsányi Antalék, Szmracsányi Ödönék, Szabó Andorék, Szászy Lajosék, Suppán Kornélék, Szukováthy Imréék, Tahy Istvánék, Tóth Jenőék, Tarányi Ferencék, Thaly Zsigmondék, Törley Józsefék, Unger Tiborék, Vértessy Sándorék, Wessely Tiborék, Wolnhoffer Emilék, Wodiáner Bélák, Wettstein Gyulák, Zsigmond Jenőék. Az eltévedt, vagy elkésett meghívók kiállítására iránt rendező-bizottsági tag ajánlatára Leidenfrost Pál (Semmelweis-u. 1) intézkedik.

A *Jogászbált* rendezősége a következő meghívót adta ki: Meghívó. Gróf Dessewffy Aurél országbíró fővédnöksége, gróf Károlyi József, örgróf Pallavicini György és herceg Windischgraetz Lajos védnöksége alatt a Joghallgatókat Segítő Egyesület javára 1922. évi január hó 7-én, szombaton a fővárosi Vigadó összes termeiben megtartandó *Jogászbál*ra. Jegyek a borítékos meghívó előmutatása mellett 1922. évi január hó 4-ig a Joghallgatókat Segítő Egyesület helyiségeiben (Központi egyetem, IV., Szerb-utca 10. szám, földszint), január 5-én, 6-án és 7-én a bálbizottság irodájában a Hungária-szállóban délután 6—8 óráig válthatók. Felülfizetéseket a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk. Kezdeté este 9 órakor. Személyjegy ára 150 korona.

A bálbizottság névsora: Szászy István elnök; Hajcsi György másodelnök; Kaldrovits Pál főtitkár; gróf Apponyi György, gróf Batthyány Gyula, Dajkovich Sándor, Görgey István, Magyar-Kossa József, Haas Aladár, gróf Széchenyi György társelnökök; Berczik László, Csekey István, herceg Esterházy Antal, gróf Esterházy Tamás, Ferdinándy László, Gulya László, Horváth Boldizsár, báró Jeszenszky Miklós, Kenessey István, Laehne Andor, Markos Béla, Perczel Miklós, Rakovszky Menyhért, báró Schell Pál, ifj. gróf Széchenyi Miklós, Sztrokay Pál, Tassonyi Ernő, Tóth Zoltán, ifj. báró Vojnits Miklós, gróf Zichy György alelnökök; ifj. báró Sztérenyi Sándor, Thewrewk Pallaghy Attila, Palugyay Miklós, Rudan László titkárok; ifj. Kovács József főjegyző; Szinyei-Merse György, báró Thierry Herribert, Unkelhäuser Miklós jegyzők; ifj. Dezeöffy Aurél főpénztáros; báró

DOSZKÁR FERENC bélyeg-kereskedése

Budapest

IV., Semmelweis-utca 7.

Telefon: 80—13.

Philatelia

Balázs műfüző-terem
 Wien I., Graben 12.   Karlsbad Neue Wiese   Marienbad Schillerplatz.
 Budapest, IV. kerület, Váci-utca 8. szám.

Brandenstein Gyula, Dániel Pál, Dessewffy Arisztid pénztárosok; Zlinszky János, Szinyei-Merse József ellenőrök; ifj. Dajkovich Ferenc háznagy; Andor Kálmán, Békássy László, Fromm László, Darányi György, Goszthonyi Sándor, gróf Hadik-Barkóczy Endre, ifj. Juhász Pál, Kovrigh Béla, gróf Mikes Miklós, Orczy Béla, Palugyay Farkas, Pál István, Péteri Ferenc, báró Schell József, Siklóssy József, Steffanits Pál, gróf Széchenyi Imre, gróf Széchenyi Zsigmond, Szmrecsányi József, ifj. Szüllő Árpád, gróf Zichy János, gróf Zichy Pál, gróf Zichy Rezső.

*

A *Technikus-Bál* (1922 január 28) a tavalyinál is fényesebbnek ígérkezik és a régi béke-bálokra fog emlékeztetni. A bál fővédnökségét Ő Fenségeik József kir. herceg és Augusztá kir. hercegasszony vállalták el. Védnökök a több évtizedes hagyományok alapján a politikai és mérnöki világ előkelőségei lesznek, kiknek felkérése most van folyamatban. A bál rendezőségének, kik között ott látjuk Sztrókay Pált, Halászy Pált, Nemes Endrét, Pákozdy Árpádot, Reviczky Györgyöt, Tarcsay Pált, Hüttner Vilmost, Lucz Gyulát és de Chatel Rudolfot, az előjelek szerint sikerülni fog a bálon Budapest legjobb keresztény társaságát összegyűjteni.

*

A *Medikus-Bál* rendezősége a következő meghívót bocsátotta ki: Meghívó Verebély Tibor dr. egyet. nyilv. rendes tanár ur védnöksége alatt az »Orvostanhallgatók Segítő Egyesülete« javára 1922 január hó 14-én a Vigadó összes termeiben tartandó zártkörű Medikus-táncestélyre. Kezdeté este 9¹/₂ órakor. Cigány: Radics Béla. Személyjegy ára 150 korona. Jegyek a borítékos meghívó előmutatása mellett január hó 12-, 13-, 14-én a Hungária-szállóbeli bálirodában délelőtt 10—2-ig, délután 5—7-ig és este a pénztárnál válthatók.

A bálbizottság tagjai: Horváth Boldizsár elnök; Melczér Géza az O. H. S. E. elnöke; Dvorák József, Farkas György, Fodor Tibor, Ledniczer Sándor, Nógrády István, Salacz Pál, ifj. Schulcz Agost, Szász István, Sztrókay Pál, Tolnay Kálmán al-elnökök; Kleiner György főpénztáros; Szemző Kázmér főtitkár; Nónay Tibor, Sebestyén László főjegyzők; Badzay Sándor, Hörli Antal főellenőrök; Fésüs Andor, Tevely László, de Chatel Andor pénztárosok; Kopits Imre, Dusóczky Andor, Gáspárdy Géza titkárok; Szopkó Ernő, Mészöly Ödön, Hering Pál jegyzők; Szalay Ferenc, Billing Henrik, Bodócsy Endre ellenőrök; Göllner Lajos, Szabó Elemér, Szenthe Lajos, Zsedényi Gábor háznagyok, továbbá: Bónis István, Born József, Buday László, Fábry László, Feigler Imre, Fernbach József, Györgyi Géza, Hattyassy Dezső, Herzum Alfonz, Hoffhauser János, Hoór Ete, Krepuska István, Melly Béla, Némethy György, Pákozdy Balázs, Polinszky Pál, Reitspiess Miklós, Schuster Rudolf, Vosits Géza bálbizottsági tagok.

*

»Éjfélri riport a Vigadóban« címmel a napilapok rendőri rovatvezetőinek szindikátusa 1922. évi január hó 15-én a Vigadó összes termeiben álarcos bált rendez kizárólag meghívott közönség részére. Az álarcos bál részletes programját legközelebbi számunkban ismertetjük.

*

SIDY toilettes IV., Kristóf-tér 6.

Ede hölgyfodrász-szalón

IV., Haris-bazár 5, Speciál hajfestés, művészi félémelet. hajmunkák. Pedikür, manikür.

Földváry Imre férfi divat és fehernemű divattermei
 IV. Kossuth Lajos-u. 18 és VIII. Rákóczi-ut 7
 Angol női bluzok s férfi fehernemű, mérték szerint.

Unalmas ünnepnapok fecsegései.

— Hál' Istennek, vége az ünnepeknek, amint gyerekkoromban imádtam, annyira rettegek most a karácsonytól. A karácsonyra csak mint boldog, megelégedett, vidám időre szeretek visszaemlékezni. Hol vannak például a szép lomnici évvégi napok! Amikor még egy csomó piros-pozsgás Cséry-gyerek száguldozott a híres Csik-féle bob-pályán s a Tátra-klub elmés lovacska-játékán Szilveszter-éjjelen a mindig jókedvű s fáradhatatlan törzsorvos adta a bankot. Gaiger Dezső már utra készen a Rivierára gondolt, a Nemzeti Kaszinóban az urak bálját beszélték meg, s a Vadászkürtben és az Angol királynőben a megyei családok farsangi feljövételére készítették a szobákat.

— Ejha, de megöregedett most ujabban, hogy ennyire emlegeti azokat a bizonyos régi szép időket.

— Nem is kellett ahhoz nagyon megöregednem, nyolc-tíz év előtti dolgok ezek, csak épp hogy a mai körülmények választanak el tőlük soha többé el nem érhető messzeségben.

— Miért nem mennek a Balatonra, ha téli sport után vágnak? A Kárpátoktól az Adriáig e magyar tengeren vezet át az út s ha már a Quarnerót és a Tátrát elvesztettük, találjunk mindkettőért kárpótlást a Balatonban. Én például Tátrafüredre utazom e télen.

— Vagyis következetes, mint mindenben. S ha nem tolazkodás a kérdésem, miért választja méltóságos asszonyom éppen most a Tátrát, s egyáltalán miért fut a farsang elől?

— Unom Pestet, unom az embereket, hiszen legszívesebben valahová igen-igen messze, Ausztráliába, vagy Kanadába, vagy még távolabb mennék. Nem érzett maga soha efféle emberirtózatot?

— Igen, méltóságos asszonyom, én azonban ilyenkor a vasuti utazás mai drágasága miatt rövidebb utat keresek. Az emberek közül könyveim közzé menekülök s olyan társaságba jutok, amilyet magam választok.

— Ugyan kérem, ne legyen olyan utálatosan bölcs. Nekem igenis hiányzik Páris, St. Moritz, a Riviera, majd megbolondulok három-négy heti Montekarlózás után...

Hát nem kártyázhatik itt eleget, alig van már vacsora bakk nélkül...

— Ja igen, de ez nem az igazi. Itthon mindig kimélni és sajnálni kell valakit, passzióval csak egy nagy banktól lehet nyerni. Hallotta különben micsoda örült játék volt minapában Márháéknál?

— Ott voltam. Meg is tettem indítványomat. A kártyát, úgy látszik, a tiz-tiz évenként megújuló kormány- és sajtófelzudulás dacára sem lehet a föld színéről eltörölni s mivel a magánházaknál nincs kártyapénz, adóztassák meg a vendéglátó házigazda utján a

Toilettek és feherneműek kézi géphímzése művészi kivitelben
ZAHRADIL műhímző és rajzterem VI., Király-utca 42. Telefon: 128-31.

Mössmer

Koronaherceg-utca 2.

Menyasszonyi
 kelengye.

Bluz, pongyola.

kártyásokat. Nem kívánok én súlyos adókat kivetni: minden visszavonult bank után csak két százalékot tessék levonni s az államilag lepecsételt perselybe helyezni. A befolyt pinkapénz fele a város szegényeinek jutna, a másik felét a diákalap javára fordítsuk. Tudja mit jelent ez?

— Azt, hogy a kártyások dühösek lesznek.

— Lehet, mutatni azonban már illemből sem fogják. S elvégre ezer korona nyereségből husz koronát mindenki szívesen adna s ebből a két percentes kártyaadóból annyi jót tehetnénk, hogy...

— Hogy akkor aztán minden kártyás lelkiismeret-furdalás nélkül játszanék s amellet a vesztes is örülne, mert ő nem fizetett adót.

— Szóval, mindenki boldog volna. Megjegyzem, én ezt komolyan indítványozom s rajta leszek, hogy keresztül is hajtsuk a tervet.

— S nem fél Kállay Tibortól, ha konkurenciát csinál uj adónemek kieszelésével?

— Sőt, direkt hozzá adresszálom az ideát, az adó egyik percentjét azonban a *Széchenyi-alapra* kérem.

— Mondja, hogy képzele azt maga, hogy évenként nyolc-tíz szegénysorsu diákot Oxfordba, Cambridgeba küldjenek? Ha tényleg szegénysorsu a diák, valószínűleg nem igen volt alkalma angolul tanulnia. Ha már most a kéthónapos nyári szemeszterre kiküldik, amig odáig jut, hogy angolul gagyogni kezdjen, máris vissza kell jönnie.

— Maga asszonyom, mindenre gondol, engedje meg azonban, hogy én se sántikáljak mögötte. Nem is akarjuk őket nyersen kiküldeni. Sőt nemcsak előzetes nyelvtudásra, egyébre is lesz szükségük a kimenetel előtt. Ismerniök kell már kissé az angol életet, felfogást, az angol szellemet, szóval azt az uj levegőt, melybe kerülni fognak. S itt van aztán ehhez egy preventiv idea.

— Mondja kérem, nem fárad maga bele a sok ideába?

— Én nem, ha maguk, a *társadalom* is segitenek nekem.

— Beszéljen hát.

— Szervezzünk egy nemesszivü mecenás, mondjuk egy Balaton-környéki nagyur birtokán egy egyszerűen berendezett kis sporttelepet, tiz-husz diák részére. Hivjunk oda egy oxfordi és egy cambridge-i diákot, akik a magyar fiuk részére afféle kis nyári tanfolyamot nyissanak, egy két itt még nem ismert sportra, s játék és beszélgetés közben az angol nyelvre is tanítsák őket. Tudom biztosan, hogy sok angol diák nagy örömmel vállalkoznék erre a feladatra. Uti költségüket az angol kormány fizetné, a magyar mecenás csak az itteni ellátásukról gondoskodnék. Meg vagyok győződve, hogy ez a kis angol-magyar sporttelep óriási népszerűségnek örvendene, mind többen jelentkeznének innen is, onnan is, s eltekintve, hogy Angliába kiutazásuk előtt diákjainknak pompás előtanulmányt jelentene, az angol-magyar barátkozást óriásilag elősegítené a dolog. Főuri családaink törekvő ifjainak is kitünő testi és lelki tréningül szolgálna ez az angolos nyaralás,

ehenburgi Gottschlig Izabella.

Angelo felvétele.

melynek ifjuságunk jövőjére gyakorlandó üdvös hatását még a legcinikusabb magyar sem tagadhatná le.

— Mindez tényleg gyönyörű, nos és min múlik?

— Csakis mi rajtunk. A recept egyszerű: végy tiz darab magyar s két darab angol diákot, kevertesd meg az egészet egy Széchenyi szellemében gondolkozó mecenással, s az egészet süsd ki a kitartás s a nemcsak jelszavakban sütkérező okos hazafiság lángjában. Az omelette kész, — tessék megemészteni.

*

Jelmezes piknik. Február 4-én ifj. Csengery Árpád, Halászy Pál, Kazinczy Gábor, dr. Kelenffy Gyula, dr. Keönch István és Raffay Béla, később meghatározandó helyen jelmezes pikniket rendeznek. A rendezőség elhatározta, hogy 20 háziasszonyt kér fel. A pikniken csak a háziasszonyok családjai és vendégei vehetnek részt, akik az estélyt megelőzőleg január 24-én a Gellért-szállóban műsoros teadélutánon gyűlnek össze, hol a 80 táncosjegy is kiosztásra kerül. A háziasszony-ságot eddig a következők vállalták el: özv. Antalffy Zsiross Imréné, Brázay Zoltánné, Ernyei Pálné, bisztrai Farkas Istvánné, Héder Lajosné, Kauser Róbertné, özv. Ludwik Elemérné, Marschalkó Béláné, dr. Nagy Dezsőné, dr. Olgyay Kálmánné, Pilinszky Gézané, Raffay Sándorné, Schreiner Jánosné, dr. Szabó Józsefné, Szepessy Pálné, dr. Torday Gáborné.

*

Oroszyné Koritsánszky Rózsi, a társaság ünnepelt dalénekesnője szombaton, 1922. évi január hó 14-én este 8 órakor a Zeneművészeti Főiskola nagytermében

PEKOVITS JÁNOS

Budapest, IX., Ráday-utca 21.

angol uri, egyenruházati és díszmagyar szabóság
Telefon: József 66-47.

Füredi Béláné

IV., Kossuth Lajos-utca 15

Angol és francia női

divatterem

KATSINKA KORNÉL utódai

saját készítményű gyermekruha és fehérnemű.
Kelengyék csecsemők és intézeti növendékek számára. Bakfiskalap-különlegességek

Budapest, IV., Párisi-u. 1. (Váci-u. sarkán.)

Batik-selyem pongyolára és lámpaernyőre művészies kivitelben, valamint az összes divatselymek, velour chiffonok, bársonyok stb. legolcsóbban **LEFKOVITS MÓR**

Budapest, IV. ker., Hajó-utca 12-14, Belváros.

Tessék a címre ügyelni!

KOVALD FEST, TISZTIT

JOGÁSZOK!

KATONA ARTÚR DOKTOR
JOGI SZEMINÁRIUMA
 Budapest, Ráday-u. 41. Tel.: Józ. 105-90

Előkészítés és jegyzetbérlet az összes jogi vizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgára és a közgazdasági tudományegyetem minden fakultására. „Tanácskozás és utmutatás díjtalan.”

BRACHFELD F. Uri divat- és fehér-
 nemű - ujdonságok.
 Uri ruházat mérték szerint.
 Budapest, V., Dorottya-utca 1. Gizella-tér.

dalestét rendez. Műsora: Schubert, Mozart, Strauss, Hodula, Demény és a XVIII. századból régi magyar dalok. Az est iránt társaságszerte nagy érdeklődés nyilvánul.

*

Tizek Galériája. Komáromi-Kacz Endre festőművész igen sokáig akadályozva volt a *Tizek Galériája* festésében, mert édesapja — amint erről annak idején hirt adtunk — meghalt és Komáromi-Kacz Endre cseh megszállott területre utazott a temetésre. Itt utlevélét visszafelé a csehek nem legitimálták és nem tudott Budapestre visszajönni. Most azonban folytatja munkáját és ezidőszent *Farkas Emmy* és *Torday Mara* ülnek modellt a művészek.

*

Báli naptár. Január 7-én Jogászbál a Vigadóban, 14-én Medikusbál a Vigadóban, 15-én Riporterbál a Vigadóban, 21-én Protestánsbál a Vigadóban, 21-én Főiskolai hallgatók bálja a Gellért-szállóban, 23-án a sajtóhölgybizottság bálja a Gellért-szállóban, 28-án Technikusbál a Vigadóban. Február 1-én Széchenyi-bál a Vigadóban, 4-én Közgazdász bál a Vigadóban, 4-én Kisgazdabál a Gellért-szállóban.

*

Házasságok. bessenyői Szabó Iván huszárfőhadnagy december 17-én tartotta esküvőjét Fancsalon pilisi Pilissy Borókéval.

Konkoly Elemér dr. ügyvéd folyó hó 3-án délután 6 órakor vezette oltárhoz a Deák-téri evangélikus templomban Telegdi Roth Ilonkát, ilenczfalvi Sárkány Jenő altábornagy, budapesti körletparancsnok és felesége, szül. Szász Ilona, ezelőtt Telegdi Roth Gusztávné leányát. Az esketést Raffay Sándor ev. püspök végezte. Tanúk voltak: Csécsy-Nagy Miklós udv. tanácsos és Sárkány Ernő főszolgabíró. Az esküvőn Czeisberger Mártha énekelt. Esküvő után az Országos Kaszinó külön termében lakoma volt.

semsei Semsey Mici urleány és berthóti Berthóty Lőrinc, m. kir. államrendőrségi kapitány Sátoraljauhelyen házasságot kötöttek.

*

Eljegyzések. Schindler Arthur miniszteri tanácsos és felesége Pertich Ilona leányát, Máriát folyó hó 1-én eljegyezte Tolnay Kálmán, a debreceni egyetem orvoskarának adjunctusa, Tolnay Kálmán nyogalmazott államtitkár és felesége, Záhorszky Irén fia.

giczi, assakürti és ablánczkürti Ghyczy Zoltán és felesége vinnai és draveczi Dráveczky Erzsébet leányát, Erzsikét eljegyezte ippí, érkeserüi, bélmezei és rogozi Fráter István huszárfőhadnagy.

*

A Táncoz Esték közkedvelt sorozatos estéi január 11-én, szerdán, fényes bállal fejeződnek be a Gellért-szálló nagy fürdőcsarnokában, melyre már igen sokan jelentették be részvételüket és így az esték nagy sikeréhez méltó fényes befejezés biztosítva van. A bál este 10 órakor kezdődik és reggelig tart. Belépésre az eddigi meghívók vagy a napokban szétküldött értesítések szolgálnak. Személyjegy ezuttal 120 korona, táncosjegy 70 korona lesz. Megjelenés hölgyeknek estélyi ruhában, uraknak frakk, dolmány vagy attillában kötelező. A bálon ismét Magyar Imre muzsikál.

*

A közgazdász-táncverseny technikai akadályok miatt január 12 helyett 19-én lesz. Itt fog eldőlni, hogy Pest elite-társaságában kik a legjobb táncosok. A jury elismert táncszakértőkből áll. Nevezni a rendezőségénél, Eszterházy-utca 3, lehet levélileg is. A reggelig tartó mulatság egyuttal mintegy ismerkedési estje az idei február 4-iki Közgazdász-Bálnak. A közgazdász-teadélutánok, Táncoz esték, Téli esték, Urak teája meghívói érvényesek. Megjelenés: frakk. Az idei Közgazdász-Bál február 4-én lesz.

*

Halálhírek. Dr. Rötzer Ferenc, ny. h. államtitkár folyó évi december hó 28-án 46 éves korában meghalt. jobaházi Döry Elekné, szül. ábránfalvi Ugron Márta folyó hó 28-án elhunyt. Halálát férje jobaházi Döry Elek, valamint gyermekei: Lajos, Mária és Gizella, továbbá kiterjedt rokonság gyászolja.

*

Kalapkészítő-tanfolyam, elsőrangú szaktanítás modellek után. L'Art et la Mode kalapszalón, V., Kálmán-utca 24. sz. I. emelet, 4. szám.

*

Stettner László és dr. Kassalik Endre bankirodaja Budapest, V., Széchenyi-utca 1, telefon 39-62. Foglalkoznak értékpapírok, külföldi pénznemek, kifizetések vételével és eladásával, lombard-kölcsönök folyósításával.

*

Még nem emeltük hullámrainkat! Sternberg, királyi udvari hangszergyár Rákóczi-ut 60.

LUXUS-CIPŐK készülnek KÁLMÁN TESTVÉREK — BUDAPEST —
 IV., FÖVÁM-TÉR 5. SZÁM.

Idei jourokon és estélyeken

az előkelő

társaság az

Estésár

fiókjában szerez be csemegekülönlegességeket és italokat.

Estélyi és bál ruhákat huszonnégy óra alatt, köpenyeket, costume-öket, utcai ruhákat gyorsan és olcsón készítik. Átalakításokat jutányosan vállalnak. Ruhaszabást háznál 8 óra alatt tanítok, varrni hat hét alatt.

Szabóné, Tavaszmező-u. 8. Telefon: 134-65.

Ridikülök, pénztárcák

átalakítását, javítását elvállalja

WEIL EMIL bőrdíszműves-
 mester Budapest, IV., Cukor-utca 5. sz.
 (Ferenciek-tere mellett.)

Séta a színházak körül.

Beöthy László és Hadik János. — A „Fészek“ szilveszteri estje. Két szép eset.

A színházi világ hagyományos híres Szilveszter-estéinek egyik legvidámabbika zajlott le szombaton este Beöthy Lászlóéknál. Husz-huszonöt évben jóbanrosszban együtt ünnepelte ez a társaság mindig a szilveszteri estét. Beöthy munkatársai, barátai, szerzői és családtagjai alkotják ezt a társaságot, amelynek élén Fedák Sari, Molnár Ferenc, Kacsóh Pongrác, Lázár Ödön, Stoll Károly és e soroknak nem mindig szerény írója halad. Ott voltak természetesen az idén is Hege-düs Gyuláék is, akik szintén a Beöthy László legrégebb barátai közül valók. Vidám, jó hangulatban folyt a mulatság éjfélig; a két háziasszony: Beöthy Lászlóné és Beöthy Baba versenyzett abban egymással, hogy a vendégeket minden jóval ellássa; pontban éjfélkor Beöthy László elmondotta szokásos rövid újévi beszédét; azután ének, móka, tánc következett. Somogyi Nusi és Dénes Oszkár, Halmai Tibor és Zilahy Sári mutatták be a legújabb és legdivatosabb táncokat és — bizony — világos reggel volt már, amikor a vendégsereg elszéledt...

Délelőtt 9 órakor pedig a szobalány lelkendezve költögette Beöthy Lászlót:

— Nagyságos ur, kérem, itt van Hadik János és okvetetlenül beszélni akar a nagyságos urral!

— Hadik János? — kételkedett Beöthy.

— Igen, igen, Hadik János.

— Egy kövér, nagy ember?

— Igen, igen!

— Hát akkor vezesd be az uriszobába és mondd meg, hogy mindjárt jövök.

— De kérem, az uriszobában még szanaszét van minden...

— Nem baj; mondd meg, hogy most mentek csak el a szilveszteri vendégek!...

A szobalány így tett tehát; Beöthy pedig sietve fölkel, felöltözött és az uriszobába ment. Ott egy kövér, hatalmas, borotvált arcú ember fogadta, ezekkel a szavakkal:

— Ich heisse Hadik János, bin Musikant vom Blaha Lujza-színház und wünsche Ihnen ein glückliches neues Jahr...

*

A művészvilág másik híres szilveszteri estéje a Fészekben, a művészek klubjában volt. A színházak, az atelier-k, a dolgozó szobák minden művésze és

művésznője megfordult ez éjszakán a Fészekben. Voltak olyanok, akik csak reggel felé jöttek és voltak olyanok, akik csak délfelé távoztak. A közönség minden kedvence táncolt itt, volt shimmy és volt fox-trott; de volt körmagyar is...

*

A Huszár Károly akciójának alkalmából el kell mesélnem két színházi esetet is. Az egyik a Magyar Színházban történt. A Színész-szövetség újévi ajándék-képen 2000—2000 koronát juttatott minden érdemes és családos szegényebb sorsu színésznek. Vágó Béla, a szövetség egyik elnöke osztotta ki a 2000 koronákat és beállítván az egyik öltözőbe, ott két fiatal művészt talált együtt. Így szólt pedig az egyikhez:

— Na, kedves barátom, írjon csak hamar egy nyugtát 2000 koronáról...

Mire megszólalt egy másik művész:

— Na látod, mégsem kell eladni a cilinderedet...

A másik est a Király-Színházban történt. A »Hollandi menyecske« előadásain tudvalevőleg a Rákosi Szidi színésziskolája szolgáltatja a statisztériát. Már most a legutóbbi napok egyikén feltűnt a statiszták között egy fiatal szép leány, akiről hamarosan kitudódott, hogy urileány és olyan szegény, mint a templom egere. Az édesapja Fiuméből menekült vasutas; a rákosi rendező pályaudvaron laknak egy vasuti kocsiban; a lánynak se jó ruhája, se jó cipője nincs; reggel gyalog jön be a Rákosról, ebédre haza sem mehet, előadás után pedig megint »haza« gyalogol. Újévre aztán a színészek meglepték a kis kezdőt: Péchy Erzsébet ruhát adott neki, Somogyi Nusi fehérneműt és cipőt, Nádor Jenőék hetenként háromszor látják vendégül asztaluknál, a hét többi napjáról pedig Lázár Ödön, Stoll Károly és Dénes Oszkár gondoskodott. No meg villamos bérletet is váltottak a kicsikének egész évre...

A színházak tájékán van még szív!...

Faragó Jenő.

A láthatatlan vendég-akcióra a Kovács E. M. étteremben Szilveszter-estén gyűjtést rendeztek. A gyűjtésen 5120 korona folyt be, mely összeget lapunk szerkesztősége utján juttatták az étterem tulajdonosai Huszár Károlyhoz. Az összeg átvételét e helyen nyugtázzuk s a Huszár-akció elismervényét az étterem tulajdonosainak szolgáltatjuk át.

Libériák GUTMANN J. és TÁRSA
VII., Rákóczi-ut 16. Telefon: József 120-42.

Uj fehérneműszabászat, -hímző és -varró-ianfolyam
kezdődik urileányok részére január elején elsőrendű szakérő vezetése alatt.
Értekezés naponként délután 3—5-ig. IX., Lónyay-utca 25, IV. em. 2.

HOEPFNER HERM. m. kir. udv. szállító. Alapított 1854.
Csipkék, függönyök, fátyolok, hímzések, női divatcikkek a legjobb minőségben.
IV., KORONA-UTCA 6. szám.
(Ugyanazon ház, mint előbb Korona-utcai oldalán.)

Szép egyedül csak „Ari“-crém, puder, email-borogatóvíz nasználatától lesz. — **Hajszálak** végleges eltávolítása villannyal. Szeplő, szemölcs, szépségápolás és arcmassage, jutányos bérletben.
Gáog kozmetikai intézet. IV. kerület, Múzeum-körút 13. szám alatt.

DERKITS LAJOS utóda
THÉSZ és UNDEN uriszabósága
IV., Kecskeméti-u. 5. félem. az urivilág rendelkezésére áll. Tel. József 104—34.

KÁNTOR és KELEMEN
füző-szalonya VII., Erzsébet-körút 56., I. em. 4.

Perzsaszőnyeg vétele, eladása. Javítások. IPEKDIÁN, Aranykéz-utca 1.

A cipődivatról.

A szezon uralkodó cipődivatjáról kívánván olvasóinkat tájékoztatni, felkerestük Kaplony-utcai műhelyében Gulyás Pált, az ismert főuri cipész és felkértük őt, hogy a mindenható divatnak e fontos fejezetéről mondjon el egyetmást nekünk.

Választásunk azért esett éppen Gulyás mesterre, mert kétségtelen, hogy ő a cipődivat szakembereinek egyik legelsője. Noha aránylag fiatal ember, máris kitűnő nevet küzdött ki magának szakmájában. Iparával igazi ambícióval és szaktudással foglalkozik, izlése, tájékozottsága, a formák megalkotásában való találékonysága és a kivitelben való rendkívüli eleganciája közismertek. Ennek megfelelőleg, viszonylagosan rövid munkássága alatt a legelőkelőbb ve-

vőkört szerezte meg magának. Megrendelői a társadalom legelőkelőbb köreiből toborzódnak és nemcsak belföldön, hanem a külföldön is mindenfelé becsületet és elismerést szerzett a magyar iparnak. Hogy működésének nevezetesebb mozzanatait említsük: az elhunyt Ferenc József halálakor az udvari gyászcipők legnagyobb része az ő műhelyéből került ki. Hasonlóképpen nála készültek IV. Károly király koronázása alkalmából csaknem az összes udvarhölgyek koronázási cipői. A külföldi követéségek és missziók tagjai közül számosan állandó megrendelői; így Snagge angol kapitány, a Glowworm parancsnoka, Teffik Sükri bey, török kapitány, M. J. Banporat, spanyol diplomata, stb. A román megszállás idején, volt ellenségeink tisztikarának előkelőbbjei tömegesen halmozták el a kitűnő magyar mestert megrendeléseikkel. Így egyik legbuzgóbb megrendelője volt Olarian, a cenzor, akinek neve oly sűrűn szerepelt lapjaink hasábjain, kivülről Banici őrnagy, Cracovianu őrnagy, Lunya vezérkari kapitány, a keleti pályaudvar akkori parancsnoka stb., akik számára, persze elképzelhető vegyes érzelmekkel, készítette a jeles magyar mester a remek csizmákat és cipőket. Krahl Harry, amerikai bankigazgató a tengerentúrra is elvitte a magyar cipő híreit. A magyar arisztokrácia és előkelő társaság képviselői közül állandó megrendelői Gulyásnak: Coburg Lujza belga kir. hercegnő, akinek kamarai szállítója, a herceg Odescalchi-család, gróf Andrassy Sándorék, gróf Cziráky János és családja, őrgróf Pallavicini György, gróf Wimpffen Frigyes, gróf Dessewffy Emilné, gróf Majláth Nándor és családja, gróf Szápáry Péter, Nemes János és Ráday István grófok, Ghiczey Kálmánné, Salamander báróné, a gróf Bélyek, báró Lepeleek, báró Gregann Sándor, Scitovszky Tiborné, gróf Zichy István, Teleki Gézáné grófné és még igen számosan. A kormányzó ur öfömméltóságának elhunyt édesanyja, Horthy Istvánné cipőit rendelésre állandóan Gulyásnál csináltatta.

A szezon cipő-divatjára vonatkozó kérdéseinkre Gulyás mester nagyjában a következőkben felelt:

— A farsang alatt, a bálokon a hölgyek félcipőket fognak hordani; selyemben és lakkban, kis angol mászlival. Az urak báli cipőviselete az idén is a frakkcipő, az *escarpin* lesz. Utcai viselet, a hölgyek számára a teljesen sima, minden dísz nélküli fél antilop-cipő. Férfiak utcára szürke és barna antilop-betétes, fekete bagaria-cipőt hordanak. A sarok a hölgyeknél sem túl magas, ami arra mutat, hogy inkább az angol divat veszi át az uralmat. Az urak teljesen alacsony angol sarkot hordanak. Legdivatosabb sarokban az úgynevezett *körülramás* sarok.

— Nagy divat az idén, hogy a vidéki dzsentri- és földbirtokos-hölgyek feljönnek a fővárosba lovaglósportot üzni. Ehhez a sporthoz a hölgyek angolos bricseszt hordanak, amelyhez fekete *tükkőbőr-csizma* a divat.

E rövid néhány mondatban tájékoztatott bennünket a kitűnő mester az idei cipődivatról. Aztán sorra mutogatta a már kész rendeléseket, néhány karcsu és könnyű selyem-cipellőt, komoly férfi-lábbeliket, lakkcsizmákat, melyek ma még katonás rendben állnak a bolti szekrényben, de holnap már megindulnak utjukra, hirdetve Gulyás mester becsületes, komoly munkáját mindenütt.

Dénes szalon

Budapest, IV., Váci-utca 11/b, félemelet.

Tapéták

Telefon: 34-04.

Sieburger és Társa
IV., Kigyó-tér 1.

Folytatása következik.

(7)

Regény.

Irta Bús Fekete László.

— Körülnéztem. Kétoldalt öreg gesztenyefák, már zölden, gyantás tavaszi sebekkel, fönny a domb oldalán öreg temető elesett kereszttekkel, a sárga kavicsstőlésen csikorgó villamosok, az ut mentén, kertek bokrai közt, villák piros és fehér ragyogással és mindezek fölött a kelő nap, madárcsicsergés s a márciusi reggel tüdőtagító lehellete. Ugy usztam ennek a hajnali hangulatnak a felszínén, mint valami üres hólyag a folyóvíz hátán, könnyen, bután, cél nélkül és reménytelenül.

— Éjjel vagy délután a szalonban, vagy az asztal mellett muzsikaszó, kiöltözött vendégsereg, etikett, alkoskodás, parfüm, villanyfény, inasok és Juliska megindító közelségében mindig nagyszerűen éreztem magam, de ahogy kikerültem ebből az ölelésből, az egyedüllét első pillanatában azonnal próbálkoztam a lelkiismeretem: nézd a valóságot! Csuszik a lábad alatt a föld! Mi lesz ebből? Az egyetem minden magas emeletét köveivel és árkádjával, ott éreztem a homlokomon, rettenetes sullyal nehezedett a koponyámra és minden téglája tüzes volt a szemrehányástól.

— Meg kellett állnom. Elfult a lélegzetem, kihagyott a szívem dobogása. Édesatyám szelid, komoly arca nézett felém hirtelen a Svábhegy felől, majd édesanyám könnyezett a régi gyerekszoba fehér asztalára borulva és két hugom egy sarokban szótalanul és szemrehányóan, mint egyszer régen otthon, amikor csinyt követtem el és nem mertem hazamenni este, hanem elbujtam a kis padláson. A szakácsné elárult és gyertyával jöttem értem a padlásra. Én mindig beljebb és beljebb menekültem, a gyertyafény pedig egyre közeledett. Már ott voltam a tűzfalnál, nem lehetett tovább mászni. Befordultam arccal a fal felé, behunytam a szemem és azt hittem, most meg fogok halni. Atyám kézenfogott akkor, szó nélkül szeliden levezetett a padlásról, a többiek a hátunk megett jöttek a gyertyával. Lent leültünk a vacsorához. Egy szemrehányó tekintetet sem kaptam és később sem emlegette soha senki a padlást, se a bünt, amit elkövettem s én mégis megjavultam, többé nem volt okom elbujni a padláson.

— Éreztem, hogy most is így vagyok valahogy. Állók a tűzfalnál, nem lehet tovább menekülni és ha édesapám kézenfogna és visszavezetne a régi rendes életemhez, még mindent rendbe lehetne hozni. De édesapám nincs itt s én egyedül vagyok a pusztulás meredekén.

— Természetesen akkor még nem tudtam, hogy ez a pusztulás. Csak rám támadt tiszta perceimben a lelkiismeret: állj meg János! De hasztalan. Ugy sze-

Divatos világ

kedvenc készítményei:

UKKO

Eau de Cologne
Imperial Verbena
Russian Amber
Eau de Cologne

Kaphatók mindenütt és a

Detsinyi Fr. utóda r.-t.

drogériájában

V., Vilmos császár-ut 6.

Telefon: 29-58.

rettem Juliskát, hogy nem volt ellenméreg, menthetetlen voltam, tudtomon kívül.

— Töröm a fejem, hogy adatokkal bizonyítsam ezt a nagy szerelmet, amelyért elpusztulok s most sem tudok többet mondani, mint ami ebben a pepita füzetben van: ostoba kis jelek, magyarázatra szoruló szavak, mozdonyból kiröppenő szikra, amelytől lángbaborul a buzatábla és ég ameddig a szem ellát. A mozdony pillanatok mulva már messzi van, fut tovább idegen állomások felé és aki egy perccel később jön, nem is sejtí, merről jött a veszedelem.

— Reggel egyszerre értem haza a levélhordóval. A kapu alatt találkoztunk. Édesatyám rossz doktorirása a boritékon és belül a levél. Otthon nincs ujság, a körülményekhez képest jól vannak, Kató négy napig feküdt, influenza, de hál' Istennek már fönn van. Halották, hogy járok Juliskáékhoz. (Vajjon kitől?) Édesanyám megjegyezte: aztán csak el ne hanyagolja az egyetemem a nagy udvarlásba! Én megnyugtattam anyádat — irta a levélben atyám —, te komoly és kötelességtudó gyermek vagy és végül anyád is nekem adott igazat...

— Nem olvastam tovább a levelet. Elvágтам magam ruhástul az ágyon, behunytam a szemem és egy kívánságom volt: aludni, aludni mennél gyorsabban! Sikerült is a kívánság. Kis forróság után elnyomott az álom. Aludtam nyolc órát egyhuzamban, csak arra ébredtem fel, hogy valaki rázza a karomat. Varga Józsi volt.

— Hány óra? — kérdeztem, amikor kinyitottam a szemem. Varga nem felelt, megigazította a szemüvegét, krárogott, aztán ünnepélyesen megszólalt.

— Beszélni akarok veled.

— Hány óra? — kérdeztem újra, csinált mosolylyal, hogy kikerüljem ezt a beszélgetést. Benyult a zsebébe, kivette az óráját, kihuzta a szarvasbőrtokból:

— Három... Aztán pedánsan újra visszatette a szarvasbőrbe az órát és becsusztatta a mellényzsebbe. Én arra gondoltam, hogy ez a finom svájci aranyóra nagyon sok pénzt ér. Ha az enyém volna! Nincs egy hatosom se. Eladnám az órát. Varga kívárta a gondolataimat, nézett erősen a szemembe és én nagyon megijedtem, hátha belát a homlokom mögé és megtudja, hogy mit gondolok. Gazdag paraszt-gazda fia volt ez a Varga, együtt jártunk gimnáziumba, együtt jöttünk fel Pestre. Kicsit nehezen forgott az esze, de tiz órát tanult naponta és úgy betartotta mindennap ezt a tiz órát, mintha erre volna elítélve. Ezenfelül zsugori volt és mindig sok pénze volt és határtalan tisztelet lakott benne a pénz iránt. Nem szerettem volna elárulni szomorú helyzetemet.

— Mért nem jársz az egyetemre? — kérdezte csöndesen. Összeszorítottam a szájam, a szemem közé néztem. Valami gorombaságot mondok neki, ez az egyetlen védekező pöz, erre gondoltam. Megelőzött.

— Kérlek, nem azért mondom, mintha kritizálni akarnálak, de már négy abszenciád van. Én ma próbáltalak menteni, felálltam helyetted gyógyszerteranon, de baj lett belőle. Bókay megismert, összeszidott, aztán nagyon csóválta a fejét és azt mondta, hogy téged nem enged kollokválni.

— Köszönöm. Majd elintézem —, mondtam röviden. Egy kicsit még állt az ágyam mellett. Láttam, beszélni szeretne, de nem mert. Pénzt kérek tőle, hirtelen erre gondoltam. És éppen olyan hirtelen jött az ellenkezés: nem szabad megaláznom magam. Nem fog adni.

— Hát szervusz, kérek... — mondta csöndesen és elindult az ajtó felé. Most észrevette, hogy az ő lakkcipője van a lábamon. Hetekkel ezelőtt kértem kölcsön, nem adtam vissza, azóta viselem. Erősen nézte a lábam a pápaszemen keresztül. Égett az arcom. Varga nem szólt semmit, megnyomta a kilincset. Hála Istennek.

— Kérlek szépen... — mondtam hirtelen. Megállt, visszanézett.

— Nem tudsz felváltani egy ezerkoronást? — hanyagul szaladt ki az öt szó a szájamon, de a szívem vadul dobogott.

— Megnézem... — felelte és elővette a tárcáját.

— Hol az ezres? — kérdezte, amíg a pénzt számolta és én kis szünet után szemrebbenés nélkül feleltem:

— Ott a kabátom a széken... légy szives, vedd ki a tárcám a zsebemből... — Hogy mit fogok neki mondani, ha megkeresi a tárcám, még nem tudtam.

— Csak nyolcszázötven — mondta Varga, amikor befejezte a számolást —, nem tudok váltani.

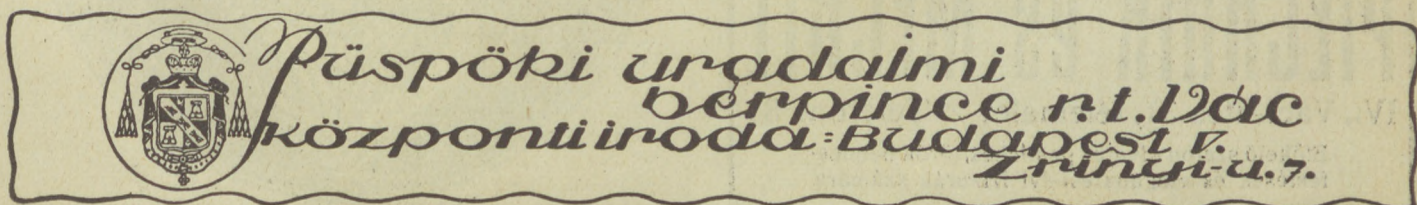
— Hirtelen, könnyedén:

— Akkor adj százast... majd leviszem, ha váltok... — Én a negyedik emeleten laktam, Varga a harmadikon. Kis szünet. Odajött az ágyhoz és csöndesen leeresztett a takarón egy százast. Nem nyultam utána.

— Légy nyugodt... — mondtam most olyan fölényesen, hogy magam is csodálkoztam, — majd elintézem az ügyet az öreg Bókayval... Tudod, kis nőügyem van... — tettem hozzá mosolyogva, kissé bizalmasan, szinte jutalmul a kölcsönért és Varga bólintott és elbucsuzott és itt hagyta a százkoronást. Kicsit örültem, kicsit utáltam magam.

— Kiszámítottam, mikor ér le az emeletről. Fel-pattantam az ágyról. A zöld bankjegy visszaadta a jókedvem, a ruganyosságom. Nagy pénz volt ez akkor. Vargára gondoltam:

— Ostoba!... — és nevettem és füttyürészttem. Feljött hozzám, hogy nagyképűen, komoly intelmekkel leckéztessen és elment leforrázva és ami a legfontosabb, száz koronával szegényebben. Ujra nyugodt voltam és gondtalan. Három óra. Teli voltam ambícióval. Felöl-

FEHÉR FERENC és TÁRSA

IV., Bécsi-u. 2. Levélpapír-különlegességek, amerikai
1-oda-butorok és tölthető írótollak. —

tözöm, lemegyek a borbélyhoz, ötre künn vagyok Juliskánál. Hirtelen megálltam öltözködés közben. A kezemben lógott a mellény, de meg se moccantam, abbamaradt az öltözködés, kigyult a fantáziám és ott állott előttem Juliska. Megpróbálom elmondani, ki volt ő a szivemben akkor, március hónapban, délután három órákor, öltözködés közben. Tisztaság, jóság, szépség, szelidség, jólét, jövődó, öröm, szenvedés, kábulat, fájdalom, új élet, küzdelem, — mit tudom én, mi minden? — minek folytassam: bálvány!... szavak és újra szavak, meggyőző erő nélkül, meg sem közelítve a nagy érzést, amely ezer sokszínű lámpával égett a homlokom megett.

— Kérem, uram, ne nevéssen rajtam. — A mellére ütött. — Kínlódom, hogy meggyónjak mindent, ami itt bévül volt és bévül van és hasztalan minden kínlás, érzem, nem fog sikerülni.

— Kis doboz cukrot vettem utközben és pontosan öt órákor megérkeztem az Andrassy-uti villa kapuja elé. Kifizettem a kocsist, hosszan és előkelően, hátha lát valaki valamelyik ablakból, nem árt a tekintélyt emelni: kocsin járok, nekem ilyen jól megy. Varga Józsi százkoronásának immár oda volt a fele, de nem törődtem vele, a reggeli kétórás gyalog-turát is elfeledtem és arra se gondoltam, hogy holnap esetleg újra gyalog kell menni, nem lesz pénzem még villamosra se. Büszkén és boldogan nyomtam meg a villa vaszilincset és már ott állottam Juliska színe előtt. Kedvesen, szeretettel üdvözölt:

— Jónapot Jani... Hogy ért haza?

Én mosolyogva:

— Köszönöm, nagyszerűen... olyan jó vidéki szaga volt reggel a levegőnek, hogy gyalog vágtam neki a Budakeszi-utnak és csak a Széna-téren ültem kocsira... Nagyon szép volt... — Óvatos felelet. Hátha mégis láttak az autóról reggel, amikor a palánk mögé húzódtam.

— Az uri szobában ültünk le. Bordó selyemtapéta a falon és jó képek, íróasztal, süppedő bőrfotelok, könyvszekrény, az ablakban sok zöld cserépbén és a gipszmennyezeten üveg-csillár. Megnyugtató, enyhe miliő. Az öreg ur az íróasztalnál ül és meggyőződéssel szivarozik.

— Apuka mért nem sziv jobb szivart? — Ezt már egy fotel mélyében kérdezte Juliska. — Ennek rettenetes szaga van!

— Jobb szivart? Ez portoriko! Ez is elég drága! — így felelt az öreg milliomos és gömbölyű manzsettáját, amelyiken egy régi kétforintos volt a gomb, visszanyomta a kabátujjába.

(Folytatjuk.)

PIECHNIK és MECHTL

IV., Váci-utca 31, félemelet / Telefon: 31

Előkelő szalon divatos postiches, török hennéfestések és elegáns estélyi frizurák számára.

PALUGYAY PEZSGÓ

Hogyan komponáltak a zeneszerzők?

Irta Fliegl József.

A zene birodalmának nagyjai, teremtői hangulataikat oly meglepetésszerűleg nyerték, hogy le kellett mondaniok arról, hogy azokat bizonyos munkarendszerhez felhasználják. A kész mestermű megóvta őket a benső meghasonlástól, azonban a gondolatok keletkezésének indító okaira ritkán volt és van hatalmuk és befolyásuk. Miként dolgoznak a zeneszerzők, az a következő, többnyire tőlük maguktól nyert adatokból világlik ki:

Beethoven-ről pl. Schindler elmondja, hogy őt a hirtelen lelkesedés momentumai gyakran a legvidámabb társaságban lepték meg, de az utcán is, és Beethoven ilyenkor magára vonta a járókelők legfeszültebb figyelmét. Hogy lelkületében mi ment végbe, az mindig visszatükröződött ragyogó szemében és arcában; azonban sohasem gesztikulált sem a fejével, sem a kezével.

Chopin-nél az alkotás csodálatos és spontán volt. Megtalálta a legmagasztosabb gondolatokat anélkül, hogy kereste vagy csak sejtette volna is. A gondolatok váratlanul, befejezetten, fenségesen lepték meg.

Gounod ezeket mondja az alkotásáról: »Mihelyt nyugodt és önmagamnál vagyok, művészetem felragyog benső pillantásom előtt. Ugy rémlik előttem, mintha az Ég hirtelen megnyílnék előttem, mintha legteljesebb fényben ragyogna előttem, láthatatlan hangok elénekelik, amit le kell írnom és ellenállhatatlanul kényszerítenek arra, hogy higgyek bennük.« Éppen így ír *Gluck* is: »A gondolatok belém szállnak, magam sem tudom, hogyan jönnek.« *Strauss* János p. o. »A furcsa háboru« c. operettjének híres keringőjét (»Nur für Natur«) gyorsan vázlatképen vetette oda egy százforintos bank-jegyre.

Berlioz éppen elolvasta Victor Hugo egy költeményét, midőn így szólt egy barátjához: »Ha most

RÓKA PÁL TÁNCISKOLÁJA
Szentkirályi-utca 6. Telefon J. 29-28.
MAGÁNÓRÁK ÉS CSOPORTTANÍTÁS.

volna nálam kottapapiros, felírnám a »Captive« zenéjét, mert hallom azt.«

Jellemző a következő adoma is: *Schubert* a barátaival Wienben a »Sörzsák«-hoz címzett korcsmában ült. Egy verses kötetben lapozgatott és így kiáltott fel: »Itt eszembe jut egy szép dallam, csak volna most kottapapirosom!« — Miután *Schubert* egy izben emelkedő izgalommal elolvasta Goethe »Erlkönig«-jét, agyában már készen volt a zene. A szerzeményt állítólag azonnal leírta úgy, amilyennek azt ismerjük. Ugyanazon nap estéjén barátainak már előadta a gyönyörű balladát. A hiányzó hangjegylapot *Schubert*nek egy étlap hátoldala pótolta és egy étlapra írta a halhatatlan dalköltő örökszép »Ständchen«-jét is.

Weber-nél a postakocsiban tett utazásai alatt fogamzottak meg a zenei gondolatok. *Mozart* szintén előszeretettel komponált a kocsit utazó benyomásai alatt. Ezeket beszéli el: »Hogyha egyedül és jó hangulatban vagyok, például ha kocsiban utazom, vagy jó vacsora után sétálok, akkor folyamszerűleg és a legjobban keletkeznek a gondolataim. Ha azután egyszer hozzájutok az íráshoz, akkor agyam zsákjából előveszem azt, amit abban előzetesen összegyűjtöttem. Ezért utána elég gyorsan papírra is vetem a dolgokat. Mert tulajdonképpen már készen vannak és ritkán is lesznek mások, mint ami már előzetesen megvolt a fejemben. Ezért zavarhatnak is az írás alatt és történiük körülöttem bármi is, én mégis írok.«

Brahms, amint mondani szokta, megsétáltatta a zenei ideáit és nem nyugodott előbb, amíg azokat a fejében a kivitel legcsekélyebb részletéig fel nem dolgozta. Amit odahaza feljegyzett, az már csak írásos munka volt.

Salieri komponálva papirossal és írónnal a kezében a legélénkebb forgalmu utcákon szokott bandukolni. *Spohr* is sétái alatt komponált. Odahaza azután már csak feljegyezte a gondolatait.

Meyerbeer állandó alkotói tevékenységben látszott élni. Egy délnémet fürdőhelyen dolgozó borbély mesélte róla, milyen mulatságos, ha beretválás közben mindig gargarizál és azután a kés alatt elszalad, hogy egészen gyorsan papírra vessen valamit.

Haydn ezeket beszéli el magáról: »Senki sem akarja nekem elhinni, mily fáradtsággal és megérőltetéssel kell azt előkeresgélnem, amennyiben gyenge emlékezőtehetségem gyakran annyira a földhöz rögzít, hogy a legszomorubb helyzetbe esem és ennek következtében sok napon képtelen vagyok arra, hogy egyetlen gondolatot is találjak, míg végre szivemben az elővigyázat felbátorít arra, hogy ismét odaüljek a zongorához és ott elkezdhetek kalapálni.«

Ellenben a »Sevillai borbély« keletkezése a pél-

Özv. Berend Miklósné.

dátlanul gyors zenei produkálás példája. *Rossini* a szövegkönyv lapjait még nedvesen kapta kézhez, mi alatt a mellékszobában a másolók dolgoztak, akik a partitúra minden egyes lapját kihuzták a mester kezei alól. Mikor *Donizetti*-től azt kérdezték, vajjon tényleg megfelel-e a valóságnak, hogy *Rossini* tizenhárom nap alatt komponálta a »Barbiere«-t, ezt válaszolta: »Az már meglehet, *Rossini*nek mindig igen sok idő kellett a komponáláshoz.«

Schumann a B-dur szinfóniáját négy nap alatt, három vonósnégyesét pedig nyolc hét alatt írta meg. *Händel* »Izrael Egyiptomban« c. oratóriumát 14 nap alatt komponálta, *Mendelssohn* az »Antigone«-t tizenegy nap alatt. Gyors munkájának mikéntjét *Mendelssohn* Fany nővérehez intézett levelében így vázolja: »Mult szerdán multság volt Keiléknál. Mikor mulatozás közben az asztalnál elkezdtek dalokat énekelni, *Schleiwitz*-nek az az ötlete támadt, hogy odakiáltsa nekem: komponáljam meg ázonnal a románcomat, hogy a vendégek valami újat énekelhessenek. A dalt a szalvéta alatt komponáltam, mialatt a többien süteményt ettek, kiirtam a négy énekhangot és mielőtt a vendégsereg elfogyasztotta az ananászt, az énekesek A-durra hangoltak és oly kifogástalanul daloltak, hogy énekükkel általános örömrivalgást idéztek fel.«

Ha figyelemmel kísérjük e példákat, akkor azt látjuk, hogy a zenei gondolatok végleges megírása a legtöbb esetben bámulatosan kevés időbe került, hogy azonban az alkotói szellem előzőleg, különösen a nagyobb műveknél, hatalmasan működött. A zeneszerzőnek a művét előbb tudatosan vagy öntudatlanul gondolatban meg kell, hogy érlelje, mielőtt arra gondolhat, hogy annak írásban való fixirozásához hozzáfogjon.

Felelős szerkesztő: dr. ENDRÓDI BÉLA.

Kiadótulajdonos: »A Társaság« lapkiadóvállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal IV., Múzeum-körut 1. IV. emelet.

Telefon József 55-40. Hivatalos órák d. e. 10-1-ig.

Nyomatott Pápai Ernő műintézetében Budapest. — Telefon 127-05.

DUNAPALOTA SZÁLLODA

RITZ ÉTTEREM

Az uri világ találkozója

ÖT ÓRAI TEA-
HANGVERSENY

BÜFFÉK, DISZLAKOMÁK,
TEÁK és VACSORÁK

házon kívül is a legpontosabban eszközöltetnek

A legkisebb rendelésre is nagy súlyt helyezünk

A Társaság

Baghy Béláné, Kandó Irén.

Angelo felvétele.

Ára 15 korona